

[Elsø-Merete Ross.]

hvilke organer der medvirker i en eller anden sammenhæng til tilvejebringelse af oplysninger til disse formål.

Ministeren nævner, at man i Sverige og England har kritiseret, at efterretningstjenesten ikke var effektiv nok. Kunne Wenerström- og Profumoaffæerne være undgået ved at skrive endnu flere folk på kartotekskort på grund af deres udtalelser på møder og i artikler? Det er jo specielt indskrænkningen i ytringsfriheden, folk vender sig imod og ikke imod, at der skrives ind mod en spion og mod en Profumo, der aflægger falsk vidnesbyrd i parlamentet.

Det, der nu er sket, og som ministeren gav udtryk for, er, at regeringen vil ned sætte et kontrolorgan, som kan følge hele dette problem. Det hilser jeg med glæde. Personlig ville jeg foretrække, at det ikke blev medlemmer af folketinget, der fik sæde i dette kontrolorgan, og i hvert fald slet ikke som eneste medlemmer. Andre har foreslået et udvalg af jurister eller dommere. Personlig tror jeg, det ville være endnu bedre, hvis man fandt frem til nogle personer af forskellig profession, som nød særlig tillid i befolkningen, og bad dem overtage opgaven. Havde professor Hal Koch levet, ville han efter min mening have været ganske særlig velegnet.

Jeg indrømmer, at det nok ville være praktisk at have en dommer eller anden højtstående jurist som medlem, og måske ville det være godt at lade ombudsmanden deltage i opbygningen af de retningslinjer, hvorefter kontrolorganet skal medvirke, selv om han måske nok ikke i det lange løb ville have tid til at være med i udvalget.

Jeg ved, det er svært både at finde og blive enig om de egnede personer og også at få dem til at påtage sig opgaven, men jeg håber, at det lykkes. Det er jo helt afgørende, at de personer, der kommer til at overvåge udviklingen på dette område, nyder respekt og tillid.

Der bør i forbindelse med kontrolorganets etablering drages omsorg for, at alle, der

knytted til efterretningstjenesten, er nøje orienteret om grundlaget for virksomheden. Og de retningslinjer, der må opbygges, må slutte sig til det synspunkt, jeg var inde på, da jeg talte om kriteriet for registreringen; det vil sige, at der ikke i fremtiden ude omkring i landet foretages registreringer af den karakter, der har været givet eksempler på i den senere tid. Hvis ikke kontrolorganet kan hindre det, er opgaven ikke løst.

Kontrolorganet skal også overvåge de retningslinjer, der følges med hensyn til videregivelse af oplysninger fra kartotekerne. Jeg regner også med, at kontrolorganet må påbegynde en sanering af de eksisterende kartoteker. Det er klart, at noget sådant lader sig ikke gennemføre fra den ene dag til den anden, men det vil være urimeligt, at de, der nu findes i kartotekerne, fremtidig skal stå der, blot fordi de én gang er blevet anbragt dér. En sanering må finde sted, og igen må man klart holde sig kriteriet for øje. Jeg er sikker på, at kontrolorganet vil kunne virke efter sin hensigt, hvis disse opgaver tages op med håndfasthed og med vilje til at holde hele apparatet på det meget begrænsede niveau, som det bør have. Det er ikke nødvendigt, at vi her i landet på dette område optræder, som om det drejer sig om en stat, der med store vanskeligheder holder de demokratiske funktioner i gang. Vi skal stole på borgernes demokratiske indstilling og på deres ansvarfølelse. Det grundlag holder bedre, tror jeg, end selv et nok så stærkt udbygget kartotek.

Iver Poulsen: Selv om forholdene i dag heldigvis er noget anderledes end f. eks. i 1939, kan der efter mit partis mening ikke være tvivl om, at vi skal have et sikkerhedspoliti, og at vi skal have et efterretningsvæsen til at sikre landet mod overtrædelse af straffelovens 12. og 13. kapitel om forbrydelser imod statens selvstændighed og sikkerhed og imod statsforfatningen og den øverste statsmyndighed. Vi må ikke hen give os til ønsketænkning og tro, at forhold